

DABARTIES BILDESIUOS

Redaktorius Atsistatydino

Adv. Stasys Gabaliauskas, išbuves "Lietuvių Žinių" redaktorium lygiai keturis ir pusę metų, pasitraukė iš tų pareigų. Jis pats savo "Atsisveikinimo žodyjį" to laikraščio gruodžio 28 d., 1945 m. laidoje rašo:

"Pasikartojanti širdies liga verčia mane pasitraukti iš "Lietuvių Žinių" redaktoriaus pareigų. Šis yra paskutinis numeris, kurį aš suredavau."

Gaila, bet taip jau yra Aukščiausiojo skirto. Adv. Stasys Gabaliauskas nuo pat atvykimo į Ameriką labai uoliai dirbo visuomeninį darbą. Pradžioje jis važinėjo su prakalbomis, skelbdamas mūsų išeivijai baises Lietuvos nelaimę, kai ji pateko Rusijos bolševikų vergijon, nes ir jam pačiam teko nors trumpą laiką toje vergijoje pagyventi. Mūsų išgamoms jis buvo kaulas gerklėje.

Stojęs į žurnalistinį darbą, adv. Gabaliauskas neatleidiškai kovojo dėl Lietuvos išlaisvinimo. Tai buvo sunkus darbas, nes jo redaguojamas laikraštis pradžioje neturėjo nei tinkamos spaustuvės, nei pinigų tokią spaustuvę įsigyti. Jam reikėjo susirasti spaudos rėmėjus ir jų pagalba įrengti spaustuvę, tik jau ne Cleveland, Ohio, bet Pittsburgh, Pa. Gal nesuklysiame pasakę, kad spaustuvės stambiusiu rėmėju buvo kleb. kun. Magnus Kazėnas, kuris taip pat buvo labai dažnai ir redaktoriaus pavaduotojas.

Lai Dievas stiprina adv. S. Gabaliauską, kad jis dar ilgas metus galėtų dirbantis kovoje dėl Lietuvos nepriklausomybės ir laisvės!

Capt. Richards Gina Lietuvos Teisę | Nepriklausomybę

"The Catholic Mirror" gruodžio mėn. numerį tilpo gražus apie Lietuvą straipsnis. Autorius Capt. Alek Richards. Jis jau ne kartą įvairiuose žurnaluose drąsiai gina Lietuvos teisę į nepriklausomybę. Tai yra ne lietuvis, prekybos laivyno kapitonas.

Pavogė 540 Svarų Cukraus

Boston, Mass. — Vagiliai pavogė 10 maišų, po 60 svarų kiekvienas, cukraus nuo Lombard Bros., ekspreso iš Waterbury, Conn., sunkvežimio. Vairuotojas Thomas Dixon, gyv. Charlestown, sako, kad jis sunkvežimį pastatęs prie valgyklos ir įėjęs užvalgyti. Kada išėjo važiuoti, tai pasigedo 10 maišų cukraus. Pranešė policijai, kuri vėliau surado vieną maišėlį su cukrum.

Fight on!
1946 JANUARY 1946
S M T W T F S
JOIN THE MARCH OF DIMES
The National Foundation for Infantile Paralysis

MAKE EVERY
PAY DAY
BOND DAY
Join The Pay-Roll
SAVINGS PLAN

VOL. XXXI — No. 1

TEL. SOUTH Boston 2680

PENKTADIENIS (Friday), SAUSIO (January), 4 D., 1946 M.

TEL. SOUTH Boston 2680

FIVE CENTS.

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVŲ K. SVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SAJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly
Newspaper
Published every
TUESDAY and FRIDAY
366 Broadway, 6. Boston 27, Mass.

Naujų Metų Sventėse Žuvo Apie 500 Žmonių

Praneša, kad nuo šeštadienio, gruodžio 29 dienos iki sausio 2 d. š. m. žuvo apie 500 žmonių įvairiose nelaimėse. Vien automobiliais užmušta apie puse šimto žmonių. Kiti žuvo gaisruose, susišaudymuose, muštynėse ir kituose atsitikimuose.

Naciai Nesiskaitė Su Vatikano Protestais

Nuernberg. Vokietija, sausio 3 — Šiomis dienomis paaiškėjo, kad Vatikanas nasiuntė protestą Vokietijos nacių valdžiai dėl Katalikų Bažnyčios persekiojimo Lenkijoje. Nacių užsienių ofisas to protesto atsisakė perduoti užsienių ministeriui Joachim von Ribbentrop'ui, pareiškdamas, jog "tai tik laiko gaišinimas."

Išgelbėjo 8 Angliakasių

Pineville, Kentucky — Kaip žinoma dėl eksplozijos Kentucky Straight Creek Coal kompanijos kasykloje buvo užgriauta 32 darbininkai. Pirmiau sia gelbėjimo darbininkai išgelbėjo devynius darbininkus, iš kurių vienas tuojau mirė.

Gelbėjimo darbas sunkus. Vėliau rado keturis darbininkų lavonus, kurie buvo apdegti ir suspausti. Gruodžio 30 d. atkasė dar du lavonus. Tačiau mažai vilties, kad kiti 17 užgriautų darbininkų būtų gyvi.

Sveikiname Jubiliatą

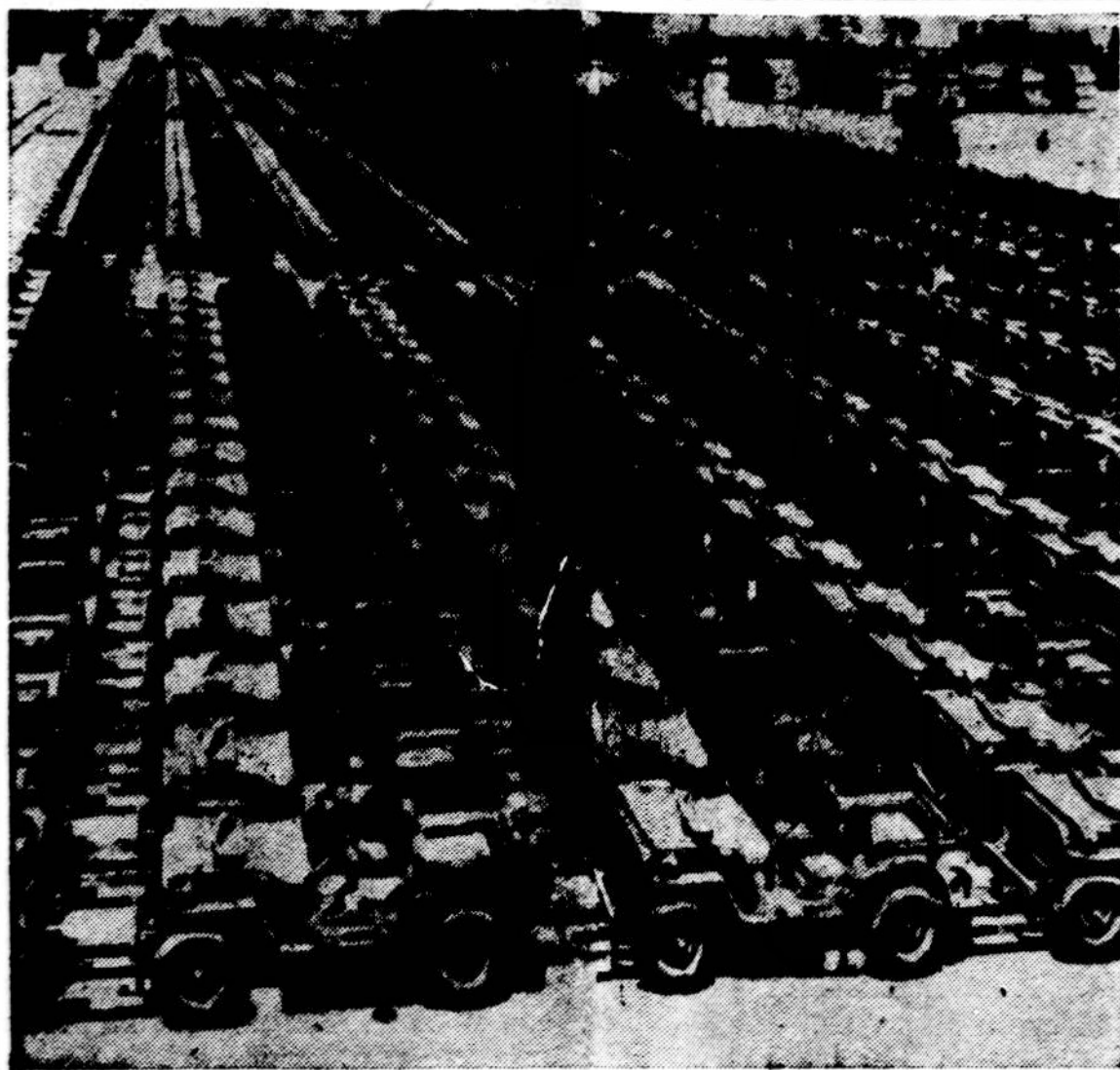

Gruodžio 30 d., 1945 m. kun. Antanas K. Martinkus, Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos, Chicago, Ill., klebonas minėjo savo 25 metų kunigavimo sukaktį. Jubiliasą tą dieną atšavo iškilmingas padėkos šventė, o parapijiečiai jį pagerbti suruošė šaunų bankietą.

Kun. A. K. Martinkus, įšventintas kunigu, per 10 metų vikaravo, o jau 15 metų kaip klebonauja: 10 metų klebonavo šv. Kazimiero parapijoje, Chicago Heights, Ill., ir 5 metai klebonauja Dievo Apvaizdos parapijoje.

Pažymėtina, kad Jubiliasą dar studentaudamas daug darbavosi Lietuvių Moksleivių organizacijoj ir katalikiškos spaudos srityje. Būdamas kunigu labai daug yra pasidarbavęs parapijose. Jis buvo ir yra visų mylimas ir gerbiamas.

Sveikiname Jubiliatą ir linkime Dievo palaimos jo darbuotei!

VETERANAI GALĖS PIRKTI DALĮ "JEEPS" PERTEKLIUS. — Šis vaizdas parodo išrikiuotų 2000 mažų Armijos automobilių - jeeps, kurie kainuoja nuo \$598 iki \$782 ir bus parduodami tik veteranams. Juos globoja Reconstruction Finance Corp.. Jie išrikiuoti Columbus, O.

KOREJIEČIAI NEPATENKINTI MASKVOS KONFERENCIJOS NUTARIMU

Suruošė Demonstracijas

Seoul, Koreja, sausio 3 — Šiomis dienomis pietinėje Korejoje, Jung. Valstybių karo jėgų okupuotoje, gyventojai suruošė protesto demonstraciją prieš "trijų didžiųjų" valstybių užsienių ministerių nutarimą palaikyti Koreją iki 5 metų globoje Jung. Valstybių, Anglijos, Rusijos ir Kinijos.

Korejiečiai reikalauja nepriklausomybės.

Hitleris Apsivedęs Prieš Pat Nusizudymą

Nuernberg, Vokietija — Jung. Valstybių ir Anglijos žvalgyama, ieškodama Hitlerio adjutanto Martin Bormann Bavarijoje, surado Hitlerio politinį testamentą naciams ir jo su Eva Brun vedybų dokumentą. Iš tų dokumentų sužinoma, kad Hitleris apsivedęs su Eva Brun prieš pat nusizudymą.

Tuose dokumentuose Hitleris pranašavo, kad vokiečiai atsigriebsią, jei-

J. V. Valdžia Nesitarė Su Gen. MacArthur Japonijos Valdymo Reikalu

Tokio, Japonija — Jung. Valstybių valdžia visai nesitarė su Gen. Douglas MacArthur dėl Japonijos valdymo, kaip buvo sutarta Maskvoj užsienių ministerių konferencijoje, pareiškė Gen. MacArthur, kuris yra vyriausias alijantų komandierius okupuotoje Japonijoje.

Gen. MacArthur ištudijavęs Maskvoje padarytus nutarimus, kaip jie buvo paskelbti spaudoje, ir jis mano, kad dabartiniu laiku neparanku pervesti okupuotos Japonijos valdymą keturių valstybių tarybai.

J. E. Arkivyskupas Cushing Kalbėjo Kaliniams

Naujų metų dienoje J. E. Arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D., lankėsi Charlestown (Mass.) valstybės kalėjime ir ten 300 kalinių pasakė įdomią kalbą.

Jo Ekscelencijai kalbant, vienas iš kalinių atsisėjo ir nusiskundė, kad "parole board" jį diskriminavusi pasiūsdama kalėjimą.

Tūkstančiai Žydų Bėga Iš Rytų Amerikiečių Zoną Vokietijon

Frankfort, Vokietija, tinos problema yra surišta sausio 3 — Lt. Gen. Sir su tuo žydų judėjimu. Frederick E. Morgan, UNRRA centras Washingtono viršininkas pareiškė, kad jis Vokietijoje, spaudos konferencijoje pareiškė, kad tūkstančiai Lenkijos žydų bėga iš rytų į Amerikiečių zoną, ir pareiškė įsitikinimą, kad jie tai daro su "gerai organizuotu, aiškiu planu išvykti iš Europos."

UNRRA viršininkas pridėjo, kad jis tikis, jog nežinoma slapta žydų organizacija yra užpakalį to žydų užplūdimo Vokietijoje. Jis jaučias, jog Palestinos problema yra surišta sausio 3 — Lt. Gen. Sir su tuo žydų judėjimu.

Morgan pasakė laikraščininkams, kad nėra įtikintų "visomis kalbomis apie žydų pogromus Lenkijoje." Jis sakė, kad žydai atvyksta pilnais traukiniais į Berlyną iš Lodz ir kitų Lenkijos centrų "gerai apsirėngę, gerai maitinami, raudonais skruostais ir turi užtektinai pinigų."

"Jie tikrai neatrodo, kad būtų persekiojami žmonės". Morgan sakė: "Aš tikiu, kad jie turi planą, tikrą planą išvykti iš Europos."

Italai Reikalauja Duonos Ir Darbo

Florence, Italija, sausio 3 — Tūkstančiai italų bedarbių parodavo Florence gatvėse reikalaudami duonos ir darbo.

Mėsos Įstaigų Darbininkai Išeis Streiką Sausio 16

Chicago, Ill., sausio 3 — CIO - United Packinghouse Workers unija praneša, kad jos 200,000 narių sausio 16 dieną išeis į streiką, jeigu skerdyklų ir mėsų gamintojų kompanijos nepatenkins darbininkų reikalavimo.

Darbininkai reikalauja pakelti atlyginimą 25c. per valandą. Unijos vadas sako, kad kompanijos be jokių sunkumų gali pridėti darbininkams po 25 centus.

Kompanijos ir taipgi Jung. Valstybių Agrikultūros sekretorius Anderson sako, kad dėl streiko bus didelis mėsos trūkumas i trumpą laiką. Taigi valdžia deda pastangas, kad darbininkus su darbdaviais sutaukinti ir streiko išvengti.

Generalis Streikas Stamforde

Stamford, Conn., sausio 3 — Amerikos Darbo Federacijos ir CIO unių darbininkai, maždaug apie 10,000, paskelbė generalį streiką, kad paremti Mašinistų Unijos (ADF) darbininkų streiką, kuris jau devinta savaitė kaip tęsiasi Yale & Towne Mfg. kompanijos dirbtuvėje.

Generalis streikas kilo dėl valstybės policijos trukdymo darbininkams

pikietuoti dirbtuvę. Šis streikas paskelbtas tik vienos dienos, bet gali užsitęsti ir ilgiau, jeigu darbininkai su darbdaviais nesusitaikins.

Byrnes Kalbėjo Per Radio Apie Konferenciją Maskvoj

Washington, D. C. — Jung. Valstybių valstybės sekretorius James Byrnes oasakė kalbą per radio gruodžio 30 d. vakare. Jis kalbėjo apie "trijų didžiųjų" valstybių užsienių ministerių nutarimus Maskvoje.

Valstybės sekretorius Byrnes nieko nauja nepasakė, apart to, kas jau buvo paskelbta spaudoje. Pažymėtina, kad mažai kas entuziastingai užgyrė nutarimus Maskvoje.

Toje konferencijoje daugiausia laimėjo Maskva, kaip pavyzdžiui Japonijos ir Balkanų valstybių klausimais.

Kita "trijų didžiųjų" valstybių užsienių ministerių konferencija įvyksianti Washingtone.

Curley Perims Mayoro Pareigas

Boston, Mass. — Pirmadienį, sausio 7 d. išrinktas Bostono mayoru James M. Curley perims tas pareigas.

AREŠTAVO 2,700 ŽYDŲ PALESTINOJE

Jeruzalė, Palestina — Anglijos policija areštavo 2,700 žydų, kuriuos dabar tardo dėl policijos centre padėtų bombų.

Dabar, kada eina tardymas, Anglija atsisakė įleisti žydus į Palestiną.

J. V. Karo Sekretorius Kelio- nėje Aplink Pasaulį

Washington, D. C. — Gruodžio 30 d. J. V. Karo Sekretorius Patterson lėktuvu pradėjo kelionę aplink pasaulį. Jis sustos Havaii, Guam, Tokio, Korejoje, Kinijoje, Philippinuose, Indijoje, Cairo ir Vokietijoje.

Japonijoje ir Vokietijoje apžiūrės okupuotas sritis.

SSSR - Šveicarijos Ginčas

New York (LAIC) — Primesdami šveicarams, kad jie vilkina grąžinti į Sovietų Rusiją. Šveicarijoje atsidūrusius piliečius, bolševikai griebėsi sankcijų — Maskva uždraudė įleisti šveicarijos piliečius į SSSR. Šį rudenį ginčą pavyko likviduoti. Kaip "Pravda" praneša, iš Šveicarijos jau repatrijuoti apie 10,000 sovietų piliečių. Ryšium su tuo ir Sovietų vyriausybė spalio 1 d. davė įsakymą įleisti šveicarijos piliečius.

Lietuvių Radio Programa

SEŠTADIENIS, 1:15—2:15 P. M.
1230 KILOCYCLES — WESX, SALEM, MASS.

Šeštadienį, sausio 5 d., 1946 m., 1:15 val. po pietų įvyks Lietuvių Darbininkų Radio programa. Lietuviškos liaudies dainos, muzika, pranešimai ir sveikinimai plauks oro bangomis iš WESX stoties, Salem, Mass., per visą valandą.

Prašome pasukti savo radio rodyklę ant 1230 kilocycles ir klausytis lietuvių radio programos.

Visus pranešimus, sveikinimus ir skelbimus siųskite arba asmeniai pridukite šiuo adresu:

DARBININKAS RADIO
366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.
Telefonai:—SOUTH Boston 2680 arba NORWOOD 1440

IVAIRIOS ŽINIOS

Hirohito Priimsias Krikščionybę

Tokio, Japonija — Imperatoriško Universiteto naujas prezidentas Shigeru Nambara pranašauja, kad Japonijos imperatorių Hirohito "artimoje ateityje" priimsias Krikščionybę.

Jis sako, kad Hirohito studijuojas krikščionių teologiją ir raštus kaip tik pasibaigę karas.

Konferencija Dėl Alijantų Kariuomenės Sudarymo

Washington, D. C. — Sausio mėnesio pradžioje įvyks Londone Jung. Valstybių, Didžiosios Britanijos, Prancūzijos, Rusijos ir Kinijos karo vadų pasitarimas dėl alijantų kariuomenės sudarymo.

Tos konferencijos pirmosios sesijoje vadovaus J. V. valstybės sekretorius James F. Byrnes. Karo vadų konferencijoj Jung. Valstybės atstovaus generolas George C. Kenney, gen. Matthew B. Ridgway ir adm. Richmond K. Turner.

Ispanija Laikėsi Neitralumo

Madridas, Ispanija — Šiomis dienomis Ispanijos ministerių kabinetas padarė viešą pareiškimą, kad Ispanija karo metu laikėsi griežto neitralumo. Iš to daroma išvada, kad Ispanijos valdžia atsako į Prancūzijos pasiūlymą Amerikai ir Anglijai nutraukti ryšius su Ispanija.

Kad Ispanija laikėsi neitralumo, tai įrodė net ir tuo, kad ji neleido Vokietijos armijai pereiti per jos žemę ir pulti alijantus. Prieš Ispaniją daugiausia šelsta Rusijos komisarai. Kaip žinoma laike civilio karo Ispanijoj raudonosios rėmė Rusija. Raudonieji pralaimėjo. Todėl dabar ir griežia dantis, kad atkeršytų.

Pakorė Už Išdavystę

Londonas, sausio 3 — Šiandien pakorė William Joyce "Lord Haw Haw", kuris buvo nuteistas mirties bausme už išdavystę. Jis karo metu buvo Vokietijos nacių propagandistu ir per radio skelbdavo nacių žinias.

Iš Maskvos Grįžo Kun. Braun

Washington, D. C., sausio 3 — Kartu su Jung. Valstybių valstybės sekretorium James Byrnes grįžo iš Maskvos (Rusijos) kun. Leopold Braun, išbuvęs ten 12 metų.

Kun. Leopold Braun būdamas Maskvoje aptarnavo Amerikiečius katalikus dvasiniais reikalais. Jis buvo vienintelis laisvas katalikų kunigas Rusijoje, nes Rusijos bolševikai, norėdami palaikyti gerus santykius su Jung. Valstybėmis, nedrįso persekioti šio krašto piliečio kunigo.

Kun. Braun paliko savo vietą kun. George Laberg. Tačiau kun. Braun, pailsėjęs, tikisi grįžti atgal į Maskvą.

Kazlauskas Pripažintas Geriausiu Žaidiku Orange Bowl

Miami, Fla., sausio 3 — Stan Koslowski, Holy Cross football žaidikas, pripažintas geriausiu žaidiku, kada jis žaidė Naujų Metų dienoje Orange Bowl football žaidime tarp Holy Cross ir Miami Universiteto ratielių.

Pažymėtina, kad Miami football ratelio žaidiku taip pat buvo lietuvis Mažeika.

Holy Cross ratelis pralaimėjo, bet garbingai.

Padangų Racionavimas Atšauktas

Washington, D. C., sausio 3 — OPA atšaukė padangų (tires) racionavimą nuo sausio 1 d. Dabar galima pirkti padangas automobiliams be valdžios sertifikato. Tačiau kol kas yra padangų trūkumas.

Atšaukus padangų racionavimą, beliko tik cukrus racionavimo sąraše.

Gimęs Kūdikis Su Dviem Galvomis

Birmingham, Anglija, sausio 3 — Sakoma, kad gimė mergaitė su dviem galvomis. Tėvas esąs Amerikos kareivis, o motina anglikonė 21 metų amžiaus. Tėvas esąs jau nuo liepos mėnesio Amerikoje. Gydytojai abejoja, kad kūdikis gyvens.

Valstybės Vadai Remia Tobino Planą

Boston, Mass. — Massachusetts valstybės gubernatorių Maurice J. Tobin, pradedant Naujus Metus, pasakė Kongresui kalbą, kurioj išdėstė planą kas turi būti padaryta, ypač statyboje.

Gub. Tobin pasiūlė, kad Logan International Airport ir kiti didesni statybos darbai turi būti atimti iš Public Works Comm. Herman A. MacDonald ir State Department of Public Works turi būti perorganizuotas.

Valstybės vadai tokiame gub. Tobin planui nuosirdžiai pritaria.

Užsimušė J. V. Generolas

Vienna, Australija — Jung. Valstybių Maj. Gen. Donald W. Brann iš San Antonio, Texas, bemedžiodamas nukrito nuo kalno ir užsimušė.

Brann buvo J. V. karo jėgų Austrijoje komandieriaus pavaduotoju.

Sunkumai Atvažiuoti į USA

Lisabona (LAIC) — Mūsų korespondentas iš Portugalijos praneša, kad Lisabonoje vietos laivuose yra užimtos dviem mėnesiams pirmyn. Apie 700 žmonių laukia eilės skristi lėktuvu.

STRASBOURGO LIETUVIAI DĖKOJA UŽ DRABUŽIUS

Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas šiomis dienomis gavo Lietuvių Sąjungos Strasboure laišką, kuriame jie dėkoja Amerikos lietuviams už aukotus drabužius ir apavą. Laiškas šitokio turinio:

"Brangūs tautiečiai, Dėl karo ir jo sukeltų audrų, Strasboure ir apylinkėse, Prancūzijoje, yra atblokti 150 lietuvių, jų tarpe nemažas skaičius vaikų. Priversti staiga ir netikėtai apleisti Tėvynę, daugumai mes beveik be jokio turto ir drabužių atsidūrėme svetimųjų tarpe, o ką ir turėjo — neteko oro bombardavimų ar kovų metu. Likę ant kūno drabužiai bei apavas nuplyšo, sudrisko, o vaikai dar juos ir išaugo. Padėtis buvo apverktina ir atrodė beviltiška. Bet štai per Paryžių gavome Jūsų surinktus ir atsiųstus vartotus drabužius bei batus. Visi, kuriems tik jų reikėjo, buvo atitinkamai sušelpę — aprūpinti. Taip pat per Jūsų igaliotą Paryžių esame gavę pašalpos pinigais. Pagal kolonijos dydį ir turint galvoj vietinį brangumą, gautoji suma yra kukli, bet vis dėlto ne vienam sergančiam, bedarbiui ir sunkiam varge kritusiam ji padės nors laikinai ašaras nušluostyti. Šitai visa turėdami galvoj, visų Strasboure ir a-

Sprogusios atominės bombos ant Nagasaki, Japonijoje, vaizdas. Dūmai pakilę virš debesų, apie 20,000 pėdų aukščio. Atominė bomba priverė Japoniją kuogreičiausiai pasiduoti ir toji pat bomba, sulig amerikiečio Senatoriaus posakio, numetė Sovietus nuo tvoros, kuri užlipę žiūrėjo, kaip amerikona ir britai kaujasi japonais. Sovietai pamatė, kad japonai nusilpo, tada ir jie šoko, girdamiesi, kaip uodas ant jaučio rago — ir mes ariam — kariaujam — japonus sumušėm.

LIETUVIŲ BALSAS

Roma (LAIC) — Tokia antraštė pasirodė Romos Lietuvių draugijos "Lithuania" įsteigtas mėnesinis žurnalas. Prieš akis turime to žurnalo pirmąjį numerį. Jo redakcijos žodyje, tarp kitko, skaitome:

"Lietuvių Tautos idealas — būti Nepriklausoma Valstybė, o jos tradicija — ištikimybė krikščionybės principams. Tad ir "Lietuvių Balsas" nėra nei politinis nei religinis, o tik lietuviškas laikraštis, atvaizduojas nepriklausomybės laikais išaugusio lietuvių dvasią, besireiškiančios tautinėmis formomis su religiniu turiniu."

Žurnalas leidžiamas apolografo pagalba ir sudaro 16 puslapių.

Be kelių skoningai parinktų eilėraščių (Maironio, Mykoliaičio - Putino, Kekšto) ir vedamojo, pirmajame numeryje ištisai paduotas š. m. liepos mėnesyje Romoje Arkivyskupo A. Aratos lietuvių kolonijai pasakytas pamokslas, paminėta rugsėjo 8 d. ir paduotas pluoštas žinių tiek iš Lietuvos, tiek iš Amerikos lietuvių veiklos.

Skiltyje "Amerikos lietuvių spauda apie lietuvių kovą už nepriklausomybę", randame svarbesnių laikraščių santrauką. Žurnalas biagiamas Romos lietuvių kolonijos gyvenimo apžvalga ir tremtinių reikalų skyreliu.

S. Lozoraičio parašyta vedamąjį "Tauta Tremime", paduodame ištisai:

Lietuvos Garbė Nesutepta

Keli šimtai metų prieš Kristaus gimimą Atėnų miesto respublika prieš tuos savo piliečius, kurie buvo didžiai pavojingi jos saugumui, galėjo griebtis taip vadinamojo ostrakizmo, tai yra, išstremimo tam tikram laikui už respublikos sienų. Tai buvo anais laikais viena sunkiausių bausmių, kuri tegalėjo būti pavartota vieną kartą į metus ir tik visuotinio piliečių susirinkimo sprendimu. Išstremtasis nenusto-

davo teisių į savo turtą ir tautų žmonių, kuriems tik jam buvo taikoma Atėnų rai yra sugrįžusi taika, rai statymų globa. Taigi, mes galime Atėnų demokratijoj ateiti į kraštus, kurie buvo trėmiami tikrai žmonės sunkiai nusikaltę savo kraštui, bet net ir jiems bausmė buvo vykdoma, kaip matome žmoniškai, tokiu būdu, kad nebūtų sunaikinta jų egzistencija.

Šiandien, kada visai eilei Europos valstybių yra priemesta santvarka, kurią kai kas mėgina vadinti "progresyvine demokratija", ištrėmime yra dešimtys milijonų žmonių ir jų tarpe keli šimtai tūkstančiai lietuvių. Dalis tų mūsų tautiečių yra departuota netik iš savo tėvų žemės, bet iš viso iš Europos, į privers- tinųjų darbų stovyklas, prie Ledynuočio Vandė- ribos lietuviams jau senai Juos paėmė iš namų naktį slapčia pagal moksliškai paruoštą planą, tikrą žmonių medžioklės planą, ir ne už tai, kad jie būtų pavojingi savo valstybės — Lietuvos Valstybės — saugumui, ar šiaip Lietuvai nusikaltę, bet todėl, kad jie buvo dori savo krašto piliečiai.

Kita, žymi mūsų Tautos dalis, atsidūrusi ištremime, buvo priversta — apleisti savo kraštą, ir ieškoti prieglaudos anglų ir amerikiečių užimtos srityse, nes tik tuo būdu galėjo išvengti deportavimo ar kitos staigesnės mirties rūšies. Tie pabėgėliai negali grįžti Lietuvon iki ji nėra laisva ir pačių lietuvių valdoma. Jie negali grįžti ne todėl, kad būtų piktadariai, bet kaip tik dėlto, kad yra ištikimi Dievo ir savo krašto įstatymams. O tokia ištikimybė šiandien kai kieno yra laikoma baustinu dalyku, kaip baustina yra laikoma ir paprastą neprogresyvinę logiką, pagal kurią okupantas palieka okupantų, kad ir kokių obalsių vardan okupaciją vykdytų ir teisę laužytų. Ta pačia logika eidama, Europa priešinasi hitlerininkams, kurie taip laukė sutarties ir pavergdavo laisvas tautas taip pat kažkokio teisingumo ir kažkokios pažangos vardan. Ir dėl tos pačios logikos hitlerininkų Reichas šiandieną guli griuvėsiuose.

Padėtis, kurioje yra lietuvių tauta, yra juoda, kruvina dėmė ant žmonijos sąžinės ir garbės. Ta aplinkybė, kad mūsų byla dažnai yra apsupta tylos, todėl dalyko nepakeičia, bet ji įrodo — kad Lietuvos ir lietuvių likimas yra gėdinga dėmė. Lietuvių tremtinių kelias yra sunkus ir, gal būt, ilgas. Šitame vargo, bado ir ašarų kelyje mes vis dažniau sutinkame kitų tautų žmonių, kuriems tik jam buvo taikoma Atėnų rai yra sugrįžusi taika, rai statymų globa. Taigi, mes galime Atėnų demokratijoj ateiti į kraštus, kurie buvo trėmiami tikrai žmonės sunkiai nusikaltę savo kraštui, bet net ir jiems bausmė buvo vykdoma, kaip matome žmoniškai, tokiu būdu, kad nebūtų sunaikinta jų egzistencija.

Siandien, kada visai eilei Europos valstybių yra priemesta santvarka, kurią kai kas mėgina vadinti "progresyvine demokratija", ištrėmime yra dešimtys milijonų žmonių ir jų tarpe keli šimtai tūkstančiai lietuvių. Dalis tų mūsų tautiečių yra departuota netik iš savo tėvų žemės, bet iš viso iš Europos, į privers- tinųjų darbų stovyklas, prie Ledynuočio Vandė- ribos lietuviams jau senai Juos paėmė iš namų naktį slapčia pagal moksliškai paruoštą planą, tikrą žmonių medžioklės planą, ir ne už tai, kad jie būtų pavojingi savo valstybės — Lietuvos Valstybės — saugumui, ar šiaip Lietuvai nusikaltę, bet todėl, kad jie buvo dori savo krašto piliečiai.

Kita, žymi mūsų Tautos dalis, atsidūrusi ištremime, buvo priversta — apleisti savo kraštą, ir ieškoti prieglaudos anglų ir amerikiečių užimtos srityse, nes tik tuo būdu galėjo išvengti deportavimo ar kitos staigesnės mirties rūšies. Tie pabėgėliai negali grįžti Lietuvon iki ji nėra laisva ir pačių lietuvių valdoma. Jie negali grįžti ne todėl, kad būtų piktadariai, bet kaip tik dėlto, kad yra ištikimi Dievo ir savo krašto įstatymams. O tokia ištikimybė šiandien kai kieno yra laikoma baustinu dalyku, kaip baustina yra laikoma ir paprastą neprogresyvinę logiką, pagal kurią okupantas palieka okupantų, kad ir kokių obalsių vardan okupaciją vykdytų ir teisę laužytų. Ta pačia logika eidama, Europa priešinasi hitlerininkams, kurie taip laukė sutarties ir pavergdavo laisvas tautas taip pat kažkokio teisingumo ir kažkokios pažangos vardan. Ir dėl tos pačios logikos hitlerininkų Reichas šiandieną guli griuvėsiuose.

Padėtis, kurioje yra lietuvių tauta, yra juoda, kruvina dėmė ant žmonijos sąžinės ir garbės. Ta aplinkybė, kad mūsų byla dažnai yra apsupta tylos, todėl dalyko nepakeičia, bet ji įrodo — kad Lietuvos ir lietuvių likimas yra gėdinga dėmė. Lietuvių tremtinių kelias yra sunkus ir, gal būt, ilgas. Šitame vargo, bado ir ašarų kelyje mes vis dažniau sutinkame kitų tautų žmonių, kuriems tik jam buvo taikoma Atėnų rai yra sugrįžusi taika, rai statymų globa. Taigi, mes galime Atėnų demokratijoj ateiti į kraštus, kurie buvo trėmiami tikrai žmonės sunkiai nusikaltę savo kraštui, bet net ir jiems bausmė buvo vykdoma, kaip matome žmoniškai, tokiu būdu, kad nebūtų sunaikinta jų egzistencija.

Užsakykite Toniko Pas Mūsų
Pristatom geriausią toniką
Piknikams, Vestuvėms,
Krikštynoms ir visokiems
Parengimams.
Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington Mass.
Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

MŪSŲ TIESIOGINIS MORTGYČIŲ SUMAŽINIMO PLANAS

Tai yra paprastas, sumažinta kaina namams mortgyčių — panaujinimo planas.

Jei Jūs planuojate pirkti namą ar atnaujinti dabar turimą mortgyčių, mes su malonumu ir be jokių Jums obligacijų išaiškinsime visas smulkmenas. Pašaukite SOUTH Boston 0379.

MT. WASHINGTON CO-OPERATIVE BANK
430 BROADWAY • SOUTH BOSTON

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES: PRENUMERATOS KAINA
Domestic yearly \$4.00 Amerikojje metams \$4.00
Domestic once per week yearly \$2.00 Vieną kart savaitėje metams \$2.00
Foreign yearly \$5.00 Užsieny metams \$5.00
Foreign once per week yearly \$2.50 Užsieny 1 kart sa-aitę metams \$2.50

DARBININKAS

806 West Broadway, South Boston, Mass
Telephone South Boston 2680

Bažnyčios Kunigaikščiai

Šv. Tėvas Pijus XII paskyrė 32 naujus kardinolus, tarp kurių yra keturi amerikiečiai: Arkivyskupas Francis J. Spellman iš New Yorko, Ark. Edward Mooney iš Detroit, Ark. Samuel A. Stritch iš Chicago ir Ark. John J. Glennon iš St. Louis. Pridėjus dar tebesantį Philadelphia Kardinolą Dennis J. Dougherty, Jungtinės Valstybės turės penkis Bažnyčios Kunigaikščius. Ir kitos katalikų šalys nepamirštos. Paskirtieji 32 sudaro pilną Kardinolų Kolegijos sąstatą — 70. Amerika džiūgaujama, nes toks ryškus mūsų šalies atžymėjimas parodo, kad Jungt. Valstybių katalikų aukštai stovi Vatikano akyse. Ir iš tiesų, mūsų Episkopatas, eilinė dviasikija ir katalikiškoji visuomenė parodo daug sveikos dvasinės veiklos šiais sunkių sukrėtimų, skriaudų, melų ir nelaimių laikais. Ypač katalikų spauda, drąsiu teisybės skelbimu, sudaro vienintelį teisingą šių dienų politikos veidrodį. Kad ir nukenčia dėl tiesos, bet melo vis tiek vengia ir pasaulio cezariams batų nelaižo. Visuomet taip buvo ir bus. Smarki Bažnyčios priešų akcija išsiskiria energinga reakcija, kitais žodžiais, puolimas puolimu atremiama, nes vien apsigynimo nebeužtenka. Karo veiksmuose geriausi apsigynimo skaitoma ataka bei atsuktas puolimas. Kas puola, tas pasigriebia iniciatyvą bei vadovaujančią rolę. Tuomet jau priešininkas priverstas gintis ir spėlioti, ką darys puolikas ir kokie jo strateginiai planai. Kas turi iniciatyvą, tas žygiuoja į pergalę.

Visai panašu ir dvasinėje kovoje, kuri dabar atkakliai verda visame pasaulyje tarp krikščioniškos civilizacijos ir laukinio barbarizmo. Civilizacijos pusėje katalikai sudaro patį branduolį. Jie, palyginti, ir skaitlingiausi, ir geriausiai organizuoti. Jiems nereikia mitinguose rinktis savo vadų, nė drebėti dėl jų sumanumo ar ištikimybės. Jie turi savo vadus, seniai, seniai paties Kristaus užgirtus — Bažnyčios vyriausią Galvą ir jos padėjėjus Kardinolus ir Vyskopus. Tie vadai neišduos ir nesuvedžios. Jų ištikimybė patikrinta. Jie Bažnyčios Kunigaikščiai. Iš jų tarpo renkami Popiežiai.

Dvasinį Bažnyčios pajėgumą labai gerai supranta jos priešai. Išoriniai jie gali iš jos tyčiotis, šaipytis, pranašauti jos greitą susmukimą ir galutinį išnykimą, bet tikrenybėje — savo širdyje ir privatiuose pasitarimuose — visi karingai nusiteikę bedieviai Katalikų Bažnyčią skaito pavojingiausiu savo priešu ir nu-junta, kad iš jos rankų jiems patiems teks žūti. Todėl

Jonas Kmitas.

VYTIS ir ERELIS

APYSAKA

XIX.

Nelaisvėje

Birutė pažvelgė į jį su pasigerėjimu.
— Tamsta turi būti antžmogis. Bent kapitonas von der Goltz taip sako. O jis be reikalo nepagiris. Toks neprieinamai šiurkštus, beveik žiaurus. Bet — atsidūsėję slaugė — karo metu visi žmonės turi būti žiaurus. Aš nesuprantu, kaip žmonės gali kiti kitą žudyti. Tamstai ir gi turėjo būti sunku nukauti vargšą Fritzą.
— O, visai ne. Tai paprasčiausias lietuviškas vikrumas.
— Tamsta turi būti labai vikrus. Bet aš ne apie tai kalbu. Aš nesuprantu, kaip galima ramia sąžine nudurti savo artimą.
— Bet jisai buvo užsimojęs nukirsti man galvą. Čia buvo paprasčiausias savo gyvybės apgynimas. Jei vieną sekundę būčiau pavėlavęs, tai ne Fritzas, bet aš būčiau buvęs nukautas.
Slaugė sudrebėjo.
— O, kaip baisu!
— Taip, karas tai baisi nežmoniška skerdy-nė.
Ir pats Andrius sudrebėjo, atsiminęs pasibaisėtinus įvykius ties Soldau. Birutė pilnai su tuo sutiko. Taip, karas tai baisi, žiauri nelaimė. Tiek jaunų, sveikų vyrų žūva ir kam? Kokia iš to nauda? Tie vyrai, iš tiesų, atrodo

neturį nei širdies, nei proto, kad kiti kitą be-reikalingai žudo. Juk galėtų žmoniškai pasi-tarti ir visus nesusipratimus taikos keliu iš-spręsti. Gi dabar kiti kitą ar nukauna, ar taip sužaloja, kad kiti sužeistieji nė į žmones nepanašūs. Moterys taip nesieltų. Gaila Fritzo, nes jis vokiečių kareivis, bet jeigu jo vietoj būtų nukautas šis jaunas lietuvis...

Birutė nenorėjo įsivaizduoti tokios gali-mybės. Jai pačiai buvo keista, kad ji, vokie-čių armijos slaugė, užjaucia ne nukautam vokiečiui, bet sužeistam lietuviui.

Andriui pagaliau buvo leista išeiti kieman tyru oru pakvėpuoti. Vieną kartą besivaikšti-nėdamas, jis pamatė bešlubėjantį belaisvį, kurio veidas ir eiseną buvo jam lyg pažista-mi. Priėjęs arčiau ir įsižiūrėjęs, Andrius net pašoko iš nuostabos.

— Pilvutis! Kaip tu čia pakliuvai?!

Taip, tai buvo Pilvutis, tas pats, kurs tuo-met revoliucionierių mitinge užtarinėjo And-rių ir skaudžiai pašiepė Michailovą. Buvusis eseras dar daugiau suliesėjo. Atrodė kaip koks vėjo pūčiamas baduolis. Ir jo ūpas, ma-tyt, buvo ne per geriausias, nes tik skersomis į Andrių pažūrėjo. Iš pradžių norėjo apsi-mesti nepažįstas, bet staiga pakeitė savo mintį ir kiek šyptelėjęs atsakė:

— Tas pats, drauguti, tas pats. Kaip gi tau patinka buržujų nelaisvė? A! — matyt, kad tave čia gerai maitina ir kas nors paglosto. Susilaužęs kaip ponaitis. Aš taip ir nujutau, kad tu buržujiškas didvyris. Į šnipus gal pa-sisiūlei, kad vokiečiai tave lepina?

— Kaip tik priešingai. Aš jėms žalos pridir-bau. Nudūriau vieną vokiečių. Ir jie tai žino.

Pilvutis su panieka į jį pažūrėjo.

Kun. Juozapas Židanavičius

Dideliu nuliūdumu tenka pažymėti kun. J. Židana-vičiaus mirtį. Nors mirė jau susilaukęs žilos senatvės (79 metų), jau atšventęs auksinį kunigystės jubiliejų ir palikęs didingą nuveiktų darbų paminklą bažnytinėje ir tautinėje dirvoj, vis dėlto labai gaila, kad toks dvasi-nis pajėgūnas įteikė Dievuliui savo resignaciją ir nu-vyko į amžiną poilsį.

Kun. Židanavičius vienas iš pirmųjų mūsų atėjū-nų-pionierių, atvykęs į Ameriką 1904 m. ir kaip tik pa-taikęs į auksinį mūsų išeivijos amžių — Kaupu, Staniu-kynų, Miluku, Sedvydžių, Kaulakių, Kurų laikotarpi. Jis, esmėje tikras lietuvis, Seirijų miestelyje gimęs, buvo vis dėlto kiek apdulkęs lenkuojančia įtaka, kurios negalėjo išvengti, besimokydamas Suvalkų gimnazijoje ir Pločio Seminarijoje. Bet ta įtaka tik tiek tereiškę, kiek rėdėnusi tieji žarijas pelenai: pūstelėjo lietuviškos vėjelis ir žarijas pilnu kaitrumu sužerėjo. Keisti tai buvo laikai: Lietuvos inteligentai sulietuvėdavo — A-merikoj! Ne visi, žinoma. Jų dauguma jau atsinešė lie-tuviškos dvasios, kurią čia laisvoji dirvoj pilnai išugdė. Bet buvo ir tokių, kurie tik Amerikoj lietuviškas esą pa-sijuto. Ir kun. Židanavičius, likimo į Lenkiją nustūm-tas ir ten besidarbuojas, Amerikoj atrado savo esmę ir savo vertę. O jo vertė buvo didelė. Jis turėjo stambų ra-šytojo talentą ne tik prozoje, bet ir poezijoje, daugiau-siai dramos srity. Serijų Juozo kūriniai plačiai žinomi. Jo dramos ir komedijos buvo vaidinamos visose stam-besniose kolonijose. Autorius turi įgimtą dramatizavi-mo dovaną. Veiksmo užuomazga, išsivystymas ir išsi-rišimas lengvai ir natūraliai susiderina. Jokie sunkiai išspausto dirbtinumo nesimato, viskas plaukia laisva, lengvute srove, tarsi autoriui nė kiek netenka įsitempti. Skaitant junti, kad čia esama tikro talento. Netenka ginčyti, kad kun. Židanavičius daug įnešė į mūsų litera-tūros lobyną. Nepamiršo ir dvasinės srities. Savo stam-bioje, Kaune spausdintoje knygoje "Tikėjimo Skydas" jis surinko ištisą sandėlių įvairių priemonių tikėjimui nuodugnai pažinti, sustiprinti ir nuo priešų puolimo apginti. Tos knygos įvade jis šitaip jos tikslą išdėsti: "Sunku ginti tikėjimą ir kylančias abejones pašalinti, jeigu jo pamatinę tiesų nepažįstame. Jas nuodugnai supratę, duosime protui tvirtą pamatą. Jeigu tikime, žinosime, kodėl taip tikime. Tuomet ir vyliūgingiausi priekaištai, jeigu jų net negalėtume išaiškinti, mūsų tikėjimo nenusilpnins. Todėl šiame "Skyde" yra išdė-syti Kristaus tikėjimo mokslo pamatai. Be to, gana smulkiai išdėstyti tie dalykai, kuriems daugiausia da-roma priekaištų, pavyzdžiui: apie evoliuciją, žmogaus kilmę, sielos nemirtingumą, stebuklų galimumą, Po-piežiaus primatą ir tt... Budėkime, ginkime save ir lie-tuvius brolius. Tikėjimo priešai veikia. Negalima šal-

jai skelbia žūtibūtinę kovą. Iš pašaknų griaudami šimt-mečiais sukurtą civilizacijos lobyną, akieji ir atkak-lieji marksistai žino, kad civilizacijos laimėjimų kalti-ninkė yra Katalikų Bažnyčia. Ir ne tik civilizacijos kū-rėja, bet ir lopšys tikėjimo ir dorovės principų, kurių žmonijos išsigimėliai negali pakeisti. Tad prieš katali-kią atkreipia didžiausius savo smūgius. Bet ir Bažny-čios Galva nesnaudžia. Jis siunčia į visą pasaulį savo ištikimiausius kunigaikščius — kardinolus, kad paska-tintų ir vestų katalikus į energingą dvasinį antpuolį, kurs geriausia užtikrina pilną tiesos ir teisingumo lai-mėjimą.

LIETUVIO TREMTINIO LAISKAS

Bambergas, Bavarijoje, 1945 m. spalio mėn. 12 d.
Pas mus dabar Vokietijoje visokių kalbų apie Lietuvos ateitį girdisi ir Amerikos karo vadovybė mums tikro dar nieko nėra pasakiusi apie grįžimą į tė-vynę, bet prievartą nieko neverčia grįžti į tėvynę. Yra pas mus atbėgusių at-gal nuo bolševikų, grąži-nant juos į "Tėvynę". Pa-sak jų, tai bolševikai suda-rę grupę išveža iš Ameri-kečių užimtos srities ir tik pervažiaus į bolševikų sritį, tuojau bolševikų ka-riuomenės pareigūnai api-plėšia, atimdami laikro-džius, žiedus, geresnius rū-binius ir daiktus. Apčystinę bolševikai vesdami, savo kain reikia, veža į Liubli-na, į Minską, arba Kijevą, gauda visoje Vokietijoje ir į lagerius, kur pravedama prievarta po priežiūrai di-kvota ir sulig tai kvotai delio sargybinių skaičiaus skiriami: 1-ą v. Sibir, 2-v. tiurmū ir 3-ti į amžiną at-nailį rojų; ir pas mus daž-ils. Tokius dalykus pasa-koja įvairių tautų žmonės, kuriems pasisekė laimin-gai pasprukti iš Stalino ro-jaus ir pasiekti Vokietijo-

tai į tą viską, kas dedasi, žiūrėti. Ruoškime Kristaus mokslo gynėjų ko didžiausią armiją!"

Iš to matome, kaip jam rūpėjo žmonių sielų išga-nymas.

Greta dvasinio uolumo kun. Židanavičius pasižy-mėjo karštu patriotizmu. Jis nuolatos čiupinėjo Lietu-vos gyvenimo pulsą, džiaugėsi jos laimėjimais ir sielo-josi dėl jos vargų. Gal dabartinė Lietuvos nelaimė pri-sidėjo prie jo mirties. Kaip didelis buvo jo lietuvišku-mas, liudyja šits charakteringas jo poelgis. Duodamas kokius užsakymus angliškoms firmoms, jis rašydavo lietuviškai. Jei, girdi, jie nori lietuviškos duonos para-gauti, tepasirūpina suprasti mūsų kalbą. Anglai ko puikiausiai pasirūpindavo ir laukdavo daugiau tokių užsakymų. Kun. Židanavičius ypatingai įvertindavo raštus ir raštininkus. Jo manymu, žmogus nieko savo gyvenime neparašęs lyg ir tuščiai būtų pasaulyje gyvė-nęs.

Bažnytinis atžvilgis, kun. Židanavičius buvo uo-lus, išmintingas ir taktingas dvasios vadas. Amsterda-me kaip pradėjo, taip ir iki mirties išklibonavo. Gali-ma sakyti, kad jis tą parapiją įkūrė, išugdė ir valdė daugiau kaip 40 metų. Tokių ilgamečių klebonų mūsų išeivijoje kaip ir nesigirdi. Iš viso, tai buvo vienas gar-bingiausių išeivijos vadų. Didžiausia jo širdgėla, kad keliaudamas į amžinybę paliko Lietuvą nelaisvę ir ne-laimę paskendusią.

Labai pageidaujama, kad tokio vyro gyvenimą plačiau kas aprašytų. Bet tam jau reikia Antano Vai-čiulaičio plunksnos.

senai Kompteno stovykloje nuotikis, kad rusai - uk-rainiečiai, kuomet atvyko rusų - bolševikų mašinos juos vežtis į tėvynę, tai patys save žudėsi pasikar-dami, užsinuodydami arba šokdami iš 3-4-to aukšto per langus, kad tik nepa-pulti į tą nelemtą "tėvynę". Buvo ir tokių atsitikimų, kad prie rusų sienos t. y. prie sienos, kur bolševikų yra užimtos sritys, gyveno kaimuose ir kai kokia lie-tuvių šeima, tai bolševikai sužinoję apie tokius sve-timšalius per vokiečių kai-mo burmistrus, nakti su sunkvežimiais atvažiuoja ir prievarta išvagia tuos žmones išsiveždami į Rusi-ją. Lietuvos miškai pilni partizanų ir tik miestuose komunistų valdžia, o kai-muose Lietuvos partizanai valdo. Kaip dabar girdėti, tai karui pasibaigus parti-zanams pasunkėjo gyveni-mas, nes bolševikų kariuo-menės daliniai miškus nuo partizanų pradėjo valyti, kad net per trumpų bangų siųstuvą partizanų šauks-mą pagalbos ir Vokietijoje gyvenę lietuviai su ultra-bangomis pagavo ir pa-gauna. Apie Lietuvos gy-venimą, tai girdėti bolševi-kų siautėjimais ir nekalto žmonių žudynės bei trėmi-mais į Sibirą. Mes esantieji lietuviai Vokietijoje visi kaip vienas nusistatę pas raudonuosius budelius ne-važiuoti ir dabar mumis rūpinasi amerikiečių tarp-tautinė įsteigta UNRRA ir Amerikos kariuomenė kiek galėdami visapusiškai šelpia. Tarptautinis Raudo-nasis Kryžius dar kol kas nieko mums nepadėjo. Ką dabar, apie tokį neaiškų gyvenimą nieko negalime ką daugiau pasakyti, tik kad nei sotus nei alkanas, nei nuogas nei apsirėngęs, vienu žodžiu prasme. tai mūsų padėtis be aiškaus rytojaus. Jeigu jau neatei-tų galimybė sugrįžti į Lie-tuvą, tai teks emigruoti, bet kur, tai dar nenusista-tėme, pagyvensime ir pa-matysime ką privalome daryti.

Nearly 100,000,000 Americans will have seen and heard Great Gerson (above) voice the appeal of the Motion Picture Industry's March of Dimes committee by January 31, when the drive for funds with which to fight infantile paralysis is scheduled to end. The appeal is sponsored by the National Foundation for Infantile Paralysis.

je esančius pabėgėlius. La-bai ir mums nuostabu, kad tokią garsią propagandą bolševikai vesdami, savo tikrus piliečius gaudyte-na, į Minską, arba Kijevą, gauda visoje Vokietijoje ir į lagerius, kur pravedama prievarta po priežiūrai di-kvota ir sulig tai kvotai delio sargybinių skaičiaus skiriami: 1-ą v. Sibir, 2-v. tiurmū ir 3-ti į amžiną at-nailį rojų; ir pas mus daž-ils. Tokius dalykus pasa-koja įvairių tautų žmonės, kuriems pasisekė laimin-gai pasprukti iš Stalino ro-jaus ir pasiekti Vokietijo-

— Čia, brolau, prievartos dalykas. Ne savo valia čia atvykau. Bet aš sunaudosiu ir šią situaciją. Aš pradėsiu revoliucijos propagan-dą vokiečių armijoje.

Andrius šyptelėjo.

— Negreit tu prieisi prie vokiečių kareivių su savo propaganda.

— Aš žinau. Tai avinų būrys. Be to, jie visai apjako nuo pirmųjų pasisėkimų. Tačiau kiek palūkėjęs, visa ko gali atsitikti. Vienas kitas pralaimėjimas, ir vokiečių akys atsidarys. Tada jau bus persilaužimo momentas. Reikia iš anksto juos prie to prirengti. Taigi matai, kad aš ir čia turiu savo tikslą.

— Ir aš čia ne be tikslo, — tarė Andrius.

— A! Tai tu vis dėlto revoliucionierius! Duok ranką, brolau!

Ir Pilvutis karštai paspaudė Andriui ran-ką.

— Tačiau, Pilvuti, kad neišeitų nesusiprati-mo, aš turiu pareikšti, kad mano tikslas kiek kitoniškesnis. Tu darbuojiesi pasaulio revo-liucijai, ar ne?

— Taip, taip! — karštai patvirtino eseras.

— Na, tai aš taip plačiai nesieksiu. Aš dirbu Lietuvai.

Pilvutis patrynė akis.

— Lietuvai? Ką tu nori pasakyti?

— Tą, ką pasakiau. Lietuvai, vadinasi, Lie-tuvai atstatyti.

— Lietuvai atstatyti? Ką tai reiškia? — vis nesuprato Pilvutis.

— Juk aš kalbu lietuviškai. Ar gi nesupran-ti?

— Žodžius suprasti suprantu, bet negaliu pagauti tavo idėjos.

— O ji tokia aiški. Juk Lietuva kadaise yra (Bus daugiau)

Atsidėjo Už Kalendorius

"Darbininko" kalendoriai 1946 metams atspausdinti gražūs ir laiku išsiųsti. Gerbiamieji gavėjai šių atsidėjo, prisijusdami išlaidoms padengti mažesnes ir didesnes aukas:

J. Šlapelis, Rochester, N. Y.	2.00
Amelia Krakauskas, Southbury, Conn.	2.00
Mrs. K. Dvylienė, Hartford, Conn.	1.25
Gabriel Glebus, Walpole, Mass.	1.25
Peter Janukonis, Lawrence, Mass.	1.00
Paul Sabulis, Ansonia, Conn.	1.00
F. Wolange, Lawrence, Mass.	1.00
S. Berzinskas, Dorchester, Mass.	1.00
M. Tamulaitienė, So. Boston, Mass.	1.00
P. Tamulaitienė, So. Boston, Mass.	1.00
Stanley Spundulis, New Britain, Conn.	1.00
Bernardas Jurkevičius, Haverhill, Mass.	1.00
Theresa Bakas, Hartford, Conn.	1.00
Martha Kazemakas, Gilbertville, Mass.	1.00
K. Ramanauskas, New Haven, Conn.	1.00
M. Litvinas, Ansonia, Conn.	1.00
A. Jokubaitis, So. Boston, Mass.	1.00
Mrs. Peter Urban, Pittsfield, Mass.	1.00
Joseph Manikas, Hartford, Conn.	1.00
A. Sakievičius, Baltimore, Md.	1.00
I. Iksala, Brockton, Mass.	1.00
M. Sroga, Orange, Mass.	1.00
Stanley Kerbelis, Amsterdam, N. Y.	1.00
Mr. Williama, Nashua, N. H.	1.00
Mrs. Mary Gilbert, So. Boston, Mass.	1.00
V. Valatka, So. Boston, Mass.	1.00
Paulina Zajauskienė, Quincy, Mass.	1.00
J. Kunsevičius	1.00
Juozas Slanina, So. Boston, Mass.	1.00
Mrs. Mary Walsh, W. Lynn, Mass.	1.00
Lt. Comdr. Edw. A. Waliackas	1.00
K. Zagurskienė, Brockton, Mass.	1.00
M. Sinkaulisk, Lawrence, Mass.	1.00
L. Valkovicius, Hudson, Mass.	1.00
Rev. A. Ezerskis, Wilkes-Barre, Pa.	1.00
Simanas Razulevičius, Norwood, Mass.	1.00
Mrs. P. Rosemus, Scranton, Pa.	1.00
John J. Roman, Allston, Mass.	1.00
Uršulė Liutkevičienė, Waterbury, Conn.	1.00
Mrs. Julia Ykasala, Brockton, Mass.	1.00
Mrs. Barbora Alekniene, Brockton, Mass.	1.00
Mrs. George Bomil, Lowell, Mass.	1.00
Zasė Zukauskienė, So. Boston, Mass.	1.00
Ona Ramanauskas, W. Hanover, Mass.	1.00
K. Baltrukonis, Phila., Pa.	1.00
C. Urbonas, Providence, R. I.	1.00
Joseph Povilonis, Hartford, Conn.	1.00
Anastasia Zukonienė, W. Everett, Mass.	1.00
Anna Kalokowsky, Dorchester, Mass.	1.00
J. Andrunas, Dorchester, Mass.	1.00
Rev. Strimaitis, Albany, N. Y.	1.00
Kaz. Rusilas, Amsterdam, N. Y.	1.00
Elz. Navickienė, Worcester, Mass.	1.00
Rev. Mendelis, Baltimore, Md.	1.00
M. Wallent, Brockton, Mass.	1.00
VI. Makauskas, Millinocket, Me.	1.00
Peter Stones, Brockton, Mass.	1.00
O. Vaitienė, Phila., Pa.	.50
Mrs. Alukonis, Dorchester, Mass.	.50
Chas. Roman, Torrington, Conn.	.50
Ant. Svencionis, Lowell, Mass.	.50
K. Kaziukonis, Maynard, Mass.	.50
A. Saveikis, So. Boston, Mass.	.50
W. Bartis, Nashua, N. H.	.50
M. Matulis, Torrington, Conn.	.50
Mrs. C. Letusky, Lynn, Mass.	.50
P. Kleponis, So. Boston, Mass.	.50
J. Bakunas, So. Boston, Mass.	.50
K. Bumblis, Chicago, Ill.	.50

Nuosirdžiausiai dėkojame visiems mūsų rėmėjams ir prieteliams už jų nuosirdžią paramą.

"Darbininko" Administracija.

Japonų submarino komandierius M. Hashimoto, kairėje, lydimas tardymui. Jis yra nuskan-dinės Amerikos karo laivą kruiserį USS Indiana-polis. Jis turės pasakyti visą skandinimo istoriją.

Paleikomi Asmenys

BARTULICIJUS, Arno, paei-
nas iš Tauragės apskr. spėjama
gyvena New York City.
BRANIAUSKAITE, Ona, gi-
musi 1890 m. Pakužų km., Vi-
duklės valsč., Raseinių apskr.,
USA emigravo prieš Did. Karą.
DUMSCHA, Ignacas, gimęs
New Haven, Conn., 1907 m.
DYRSE (vardas nežinomas).
GERULSKIENE, Tamašaus-
kaitė, Adolfina, kilusi iš Kriaui-
nių km., Ylakių valsč., Mažeikių
apskr., i USA emigravo prieš
Did. Karą, spėjama gyvena
Boston, Mass.
GRISIENE, Kazimiera iš na-
mų Brazauskaitė, spėjama gy-
vena Chicago, Ill.
GRINKEVIČIUS, Povilas, a-

KEEP AMERICA STRONG

JOIN
the MARCH
of DICES

JANUARY 14-31

THE NATIONAL FOUNDATION FOR INFANTILE PARALYSIS, INC.

pie 45 m. amžiaus, spėjama gy-
vena Richmond, 1938-39 metais
lankėsi Lietuvoje.
KAVALIUSKIENE, Jogmi-
na, kilusi iš D. Karą, spėjama gy-
vena New York City.
JASAITIS, Povilas, kilęs i. naitė, Vinca, gimusi 1905 m.,
Degučiu km., Naumiesčio valsč., kilusi iš D. Karą, spėjama gy-
vena Chicago, Ill.
Tauragės apskr. i USA emigra-valsč., Tauragės apskr., i USA

emigravo po Did. Karą, spėja-
mai gyvena Chicago, Ill.
KAZLAUSKIENE, Karaliukė,
Marcelė, kilusi iš Briedžių km.,
Lukšių valsč., Šakių apskr.,
USA emigravo prieš D. Karą,
spėjama gyvena Chicago, Ill.
KROKLIS (Broklis?), Iva,
nauskaitė, Ona, spėjama gyve-
na Brooklyn, N. Y.
KUPRYTĖ, Barbora, spėja-
mai gyvena New York City.
LAPINSKAS, Antanas, apie
50-60 m. amžiaus, kilęs iš Steig-
vilių km., Žemelio valsč., Šiau-
lių apskr., spėjama gyvena Chi-
cago, Ill.
MOLIENE, Tamašauskaitė,
Zofija, kilusi iš Kriaunų km., Y-
lakių valsč., Mažeikių apskr.,
USA emigravo prieš Did. Karą,
spėjama gyvena Boston, Mass.
NAVARDAUSKIENE, Jasiu-
lytė, Emilija, kilusi iš Degučiu
km., Naumiesčio valsč., Taura-
gės apskr., i USA emigravo
prieš Did. Karą, spėjama gyve-
na Chicago, Ill.
PAULAIUSKIS, Jonas, kilęs iš
Grabėčių - Dauginių km.,
Kartenos valsč., Kretingos aps.,
i USA emigravęs prieš pat Did.
Karą. Trys jo vaikai (Jonas, O-
na ir Olga) gimę USA.
PETRAITYTĖ, Zofija, gimusi
1907 m. Eržvilko valsč., Taura-
gės apskr., i USA emigravo po
D. Karą, spėjama gyvena Chi-
cago, Ill.
PIETER, Albertas, sūnus Liu-
dviko, kilęs iš Serijų m., Aly-
taus apskr., i USA emigravo
prieš Did. Karą.
Tęsinys 5-tame pusl.

IŠPILDYTAS PASIŽADĖJIMAS

Metiniam Boston Edison Company Šerininų Raporte už 1941 metus, išleis-
tame 1942 metų pradžioje, yra toks pasižadėjimas:

"Iki šis karas bus laimingai pabaigtas, mūsų ir kitų alijantų valstybių reikalai
viršys visus kitus reikalus. Todėl, šiais nepaprastais laikais, visi jūsų Kompani-
jos ištekliai, gyvybiniai ir negyvybiniai, turi būti visų pirma pašvesti tam, kad di-
dintų dides karo pastangas. Šitaip darydami tačiau neturim be reikalo apkrauti
dideliais sunkumais šios kompanijos kostumerių, tarnautojų ar šerininų. Kom-
panijai atliekant pirmučiausia prievolę kraštui, neprivalo būti užmiršti ir jų reika-
lai."

Būtų galima prirašyti toms apie tai, kaip Boston Edison
Company pildė šitą pasižadėjimą. Per 44 karo mėnesius,
kurie pasibaigė V-J diena, šitos Kompanijos ištekliai bu-
vo "pašvesti visų pirma tam", kad didintų karo pastan-
gas. Apie gerą Edisono patarnavimą karo metu liudija
dėkingi mūsų kostumeriai. Gi operaciniai ekspensai —
taksai, algos ir kuras — pabrango 40 procentų, kuomet
pajamos pakilo tik 25 procentus. Kompanija padengė
padidėjusias išlaidas nepakeldama kainų už elektrą.
Štai keli svarbūs punktai iš Boston Edison Company ka-
ro talpos:

**1. KOZNAS KARO PAREIKALAVIMAS AT-
LIKTA GREITAI.** Pasistatydama naujų elektrai
gaminti įmonių, kurios buvo pradėtos dar 1939 m. Euro-
pos Karui prasidėjus, Boston Edison Company galėjo
patenkinti nepaprastus karo pramonės reikalavimus.
Tarp 1940, kuomet prasidėjo Nacionalė Apsigynimo Pro-
grama, ir 1944 metų, aukščiausio karo gamybos laipsnio,
mūsų Kompanija parduodama pramonei elektrą, imant
kilowatt-valandom, pakilo per 100 procentų. Už tokį e-
lektros kompanijų patarnavimą karo pramonei, aukštie-
ji mūsų valdininkai yra davę du pripažinimu: "Jėgos
niekad nestigo ir niekad ji nepavėlavo", pasakė War Pro-
duction Boardo pirmininkas. "Kada tik mes reikalavom
jėgos, mes gavom jėgą, bet ne pasiteisinimus", pasakė
laivyno vice-admirolas.

**2. DARBININKAI PERGYVENO KARO IŠ-
BANDYMĄ.** Boston Edison įstaigos 638 darbininkai
buvo išėję karo tarnybom, užtai ši įstaiga pačioje karo

**3. ARMIJOS IR LAIVYNO "E" ATŽYMĖJI-
MAL.** Kadangi elektros įstaigos tiesioginiai karo laukui
negamino reikmenų, todėl ji jos negalėjo gauti "E" atžy-
mėjimu. Bet 62 mūsų dideli klientai, pasidėkojant Bos-
ton Edison Kompanijai, gavo Armijos ir Laivyno "E"
atžymėjimus. Atsižymėjusios įstaigos pareiškė, jei ne
Edison jėga, jos to nebūtų atsiėkusios. Kaikurie shipyar-
dai, amunicijos fabrikai ir kitos karo išdirbystės padidi-
no jėgą nuo 300 iki 500 nuošimčių kaip 1940 m., bet Bos-
ton Edison viską tai atlaikė ir patenkino visus reikalavi-
mus.

**4. VIEŠAS APTARNAVIMAS PADEJO IŠPIL-
DYTI KARO PROGRAMĄ.** Pradžioje 1942 m. vie-
šas aptarnavimas pradėjo dirbti ranka rankom su kariuo-
mene ir laivynu ir teikė jiems visas galimybes. Naujosios
Anglijos rybose, Boston Edison organizacijai buvo pri-
pažinta pirmenybė šiam patriotingame darbe. Naujo-
sios Anglijos Viešojo Aptarnavimo įstaigų išlavinti inžin-
ieriai be pertraukos dirbo Armijos ir Laivyno įstai-
gomis, neapsakomai sutaupydami laiko, pinigų ir darbi-
ninkų.

5. PASITIKĖJIMAS BOSTONO ATETITIMI. Boston Edison Kompanija turi didelį pasi-
kėjimą Bostonu ir 39 kitais miestais ir miesteliais Didžiojo Bostono apylinkėje, kuriuos tiesiogini-
niai aptarnauja mūsų linijos. Ši apylinkė nevien gali stoti su kitais šios šalies miestais i kompeti-
ciją, bet ji turi galimybių daugiau progresuoti — josios nepaminoma priepilauka, strategiška ge-
ografiška vieta, oro transportacijai tinkamiausia vieta, darbininkų išsilavinimas, piliečių taupu-
mas, išsimokslinimui geriausios progos ir kitos natūralės progos.

Per daugelį metų Boston Edison įstaigos šerinininkai daug įvestavo ir įvestuos pasitikėdami ateiti-
mi. I penkis metus ši Kompanija planuoja išleisti \$40,000,000 — padauginant elektros gaminimo
kiekybę, palginant elektros srovės lūmias, pagaminant pasyve elektros jėgą veikiamosios srovės
distriktuose ir modernizavimui kitų aptarnavimo dalykų. Elektros aptarnavimas turi vadovaujan-
čių rolę vaidinti, o ne sekti kitų industrijos išsivystymų. General Motors galėjo pasirinkti Fram-
ingham naują esemlinimo įstaigai vietą, dėlto, kad prieš penkis metus Boston Edison padidino
elektros jėgos išdirbimą toje apylinkėje su 110,000 vattų transmission linija. Tie, kurie planuoja
industrijos išsivystymą po karui, Bostonas gali žengti pirmyn su pasitikėjimu, kad elektros jėga —
industrijos gyvybės kraujas pilniausiai aptarnaus — niekad nebus "per mažą ir per vėlav".

BOSTON EDISON COMPANY

Boston, Sausio 1, 1946

JAMES V. TONER, Prezidentas.

Lietuvis, Aplankęs Kinų Partizanų Štabą

— Iš pašto lėktuvo į Jangsi upę. — Kinų žvejo laive slepiasi nuo japonų. — Patrulių laiveliai. — Partizanų vėizės. — Milijonas už aviatoriaus galvą. — Paslaptys japonų užfrontėje. —

JAPONŲ ŠČVIS NUMUŠA MOTORUS

Mūsų buvo dešimtys vyrų lėktuve B-24. Pereitų metų liepos mėn. 17 dieną mes iš Okinavos skridome virš Kinijos, bombarduoti japonų aerodromą (air field) Ting-hay. Diena buvo debesuota ir bomboms išmesti vartojome naują "radar" aparatą, kurs magnetinėmis bangomis pasako kur koks dalykas yra. Išmetėme bombas. Pasvirę į šalį aš žiūrėjau, kaip krinta bombos. Staiga — japonų šūviai tiesiai pataikė mūsų lėktuvą, numušė du motorus iš keturių ir benzino tankus. Jei nebūčiau buvęs persikreipęs būtų nunešę mano visą burną, — šitaip pasakojo S/Sgt. Jonas Stukas, kilęs iš Binghamton, N. Y. Jis buvo prie užpakalinio kulkosvaidžio lėktuve, turį 5-kias kautynių "straipas" ir net septynis medalius, kaip — Legion of Merit, Air Medal, Asiatic Pacific service Medal ir kitus.

PARAŠUTAS UŽGULA VANDENY

Bet grįžkime prie jo įdomios istorijos, kaip ją jis pasakojo savais žodžiais: — Japonų šūvis man bistkį užgavo pirštą ir nugarą. Mūsų lėktuvas buvo, bombas metant, apie 10,000 pėdų aukštyje. Staiga pradėjo leisti žemyn. Pamatėme priekyje esančius draugus šokant su parašutais. Buvome gal apie 900 pėdų nuo žemės kai aš iššokau su parašutu. Kritau apie 10-15 sekundžių ir trenkiau į vandenį, į pačią Jangsi upę. Nesuspėjau nusiristi parašuto. Turėjau ant savęs plūdį (life preserver), bet parašutas užgules spaudė žemyn. Išsikrapštelėjau peilį, ėmiau pamažu plauti, bet kaip pasilenkdavau, vis būvau priverstas gerti purviną upės vandenį.

IŠGELBSTI ŽVEJYS

Staiga pastebėjau, kad už kokių beveik 200 jardų plaukia mano guminis kelas (raft). Priplaukiau prie jo, pripūčiau (tam yra specialūs prietaisai). Dabar buvo saugiau, bet greit netekau sąmonės. Kai atsibudau — pasijutau esąs ištrauktas kinų žvejo. Tie žvejai su savo šeimos ir gyvena laiveluose upėje. Mane išgelbėjęs kinietis turėjo žmoną, seserį ir septynius vaikus nuo vieno iki dešimties metų.

VELIAVA — IŠGELBETOJA

Aš nemokėjau kalbėti kiniešiai, o žvejys nesuprato kitų kalbų. Bet mes, aviatoriai, išskrisdami pasiimame tokią mažą vėliavėlę su parašu: — Aš esu amerikietis, karčiau už Kiniją; jei sugrąžinsi mane, atlygins".

Kinietis davė sausius drabužius ir nuvežė į salą, kur suprato kaip paskaityti tą vėliavėlę. Kiniečiai dar sužvejojo vieną draugą ir per naktį stovėjo vietoje, nes jiems tamsioje japonų buvo uždrausta plaukti.

PAVOJUS!

Rytą pasirodė japonų patroliniai laivai ir darydami zigzagus upėje ieškojo amerikiečių. Vienas japonų laivas priplaukė apie 20 pėdų prie mūsų. Mes sugulėme laive, kiniečių vaikai ant mūsų užmetė drabužius, ėmė žaisti, o kinietis nudavė žvejoją. Per plyšį matėme, kad laive japonų buvo apie keturis, turėjo ginklus, bet mūsų nepastebėjo paliko.

KINŲ ARBATINĖJ

Plaukėme tolyn. Kiniečio vaikai susekė mūsų vaistų atsargas, išardė ir žaidė sau. Pasiekėme Pootung pusiasalį apie 10-15 mylių nuo vietos, kur nukrito me. Išlipome į dumbloją pakrantę. Užėjau į kiniečių

Policija saugo tūlo Manville's rezidenciją, kai jis uždraudė laike savo vedybų įeiti bet kokiems laikraštininkams. Laikraštininkams buvo įdomu patirti, kodėl jis atidėjo savo vedybų datą.

arbatinę, radome vieną amerikoniškai apsirengusį kinietį. Jis anglų kalbos nemokėjo, bet suprato kas mes, davė karšto vandens ir kiniečiai mus pradėjo vesti per ryžių laukus. Mus lydėjo kinų partizanai. Pasiekėme kinų partizanų štabą. Jie veikė per visą karo metą. Kiniečiai — mažo ūgio, bet nustebome štabe atradę vieną net 6 pėdų aukščio. Viduje inžinierius gėrė kokį tai lengvą gėrimą. Mes patekome į kinų generolo Chen-Cheng namus. Atradome vieną buvusį USA konsulato tarnautoją, kurs pagelbėjo susikalbėti. Gavome naujus drabužius, alaus ir pietų tokį minkštą steiką, kad galėjai porcelano peiliu piauoti. Japonų kariai vengė tų partizanų būstinių, nes kinų partizanai juos pavieniui pasigavę — į Jangsi upę sugrūsdavo.

SLAPTOS INFORMACIJOS

Partizanų štabe gavome svarbių informacijų: kur japonų štabas, kaip išdėstyta artilerija, kur ginklų sandėliai.

Japonai kinams neleido vartoti jokių motorinių laivų. Būriniai laivai leido išslėpti, vėliau — į kinų jūrą. Susirado 6 mūsų draugai, keturis buvo suėmę japonai, o vieną iš jų nušovė, nes suimamas priešinosi. Kiniečiai noriai mums padėjo, nes už kiekvieną išgelbėtą USA aviatorių jie gauna vieną milijoną savo pinigais, kas prilygsta maždaug 500 dolerių.

DŽIOVINTA ŽUVIS IR RYZIAI

Ir japonai buvo paskyrę tokį pat atlyginimą, bet kiniečiai jiems neįsuduodavo. Jei kuris išdrįsdavo atiduoti, partizanai jo namus sudegindavo. Kiniečiai malonūs ir vaišingi, jei turi kuo vaišinti. Šiaip jau kelionėje per 6 dienas mitome džiovinta žuvimi ir ryžiais. Kai alkanas, gerai ir tas. Mus išgelbėjo kinų nacionalistai. Jau ir tada buvo stiprūs jų nesutariai su komunistais, kuriuos jie vadino banditais. Kartą tie kinų komunistai ir mus apšaudė.

ATGAL PAS SAVOŠIUS

Mus atgabeno į pajūrio

Ilgiausių Metų!

Šeštadienį, gruodžio 29 d. grįžęs karys Petras Barčauskas paėmė sau už moterį p-lę Anastaziją Misevičiūtę. Jaunosios broliu Kazimieras ir jaunojo sesuo Marijona Laukaitienė buvo liudytojai naujavedžių gyvenimo sutarties. Klebonas kun. dr. Mendelis Bažnyčios vardu laimino moterystės ryšį. Greta jo stovėjo kun. Antanas Dubinskas. Abudu jaunieji yra užaugę Lietuvoje, nors buvo gimę Amerikoje.

miestą Hiemen, kur kinų partizanai galėjo pasinaudoti radio stotimi. Jie pasiuntė telegramą apie mūsų išgelbėjimą. Po trijų dienų atskrido trys jūrų lėktuvai ir nugabeno į Okinavą. Patyrė, kad mes atvežėme daug karinių paslapčių, neleido mums nei su korespondentais kalbėtis, o tuojuo nugabeno į Manilą, į Filipinus ir ten aukštą karininkai išklausinėjo per tris dienas ką mes patyrėme japonų užfrontėje. Baigdamas pasikalbėjimą Jonas Stukas dar pridėjo: — Buvau visuose pasaulio kraštuose. Dabar aš tik noriu važiuoti į vieną vietą, į Lietuvą, kad tik ten komunistų nebūtų...

J. Prunskis.

Gyvojo Rožančiaus Paslaptys

Darbininkas išleido "GYVOJO ROŽANČIAUS PASLAPTYS" knygtės formoje. Kiek viena paslaptis iliustruota paveiksiais. Šioje knygtėje taipgi yra ir narystės mokesčių lapeliai. Knygtės kaina 20c. Užsakymus siųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So Boston, Mass.

lėdų dieną lijo per visą dieną. Misijonierius kun. Antanas Mažukna, Marijonas, sakė pamokslus lietuviškai ir angliškai per visas misijas. Kalėdų dieną nė po pietų, nė vakare jokių pamaldų nebuvo. Stebuklingo Medalikėlio Novenos pamaldos kaip Kalėdų savaitėje, taip per Naujus Metus buvo laikomos pirmadienį ir trečiadienį. Pirmoje Naujų Metų savaitėje mūsų kunigai pranešė, kad 1946 m. bus dedamos pastangos surinkti \$10,000.00 Klierikų Fondui, kurs buvo pramintas TAIKOS KARALIENĖS FONDAS. Tikslas šio fondo bus duoti visiemis progą išreikšti savo padėką Marijai už jos tarpininkavimą, kad išmelti pasauliui taiką. Yra visai tinkama, kad mūsų padėką už pergalę suteiktą mūsų ginklams būtų įamžinta paminklu, kaip kad bus šis fondas kurs padės taikos apaštalam prisiruošti Evangelijos darbui. Pradžią graži. Pirmą savaitę surinkta \$500.00.

Nuotrupos

Ona Ivoškie, zakristijono žmona, vis dar tebeserga. Nors ir namie, bet negali vaikščioti. Tas pats ir su Stepono Šilanskienės. Tiesa, grįžo iš ligoninės, bet nėra dar sveikatos. Kazimieras Pugevičius dar tebėra ligonis. Šalkauskų mame, Sargent St., ir kencija jau kelintą mėnuo. Prašo visi savo pažįstamų pasimelsti, kad Dievas duotų jiems kantrybę jų ligoje.

Per Kalėdų šventes viešėjo pas Mendelių mamytę jos dukrelė slaugė Alicija iš New York. Mendelių mamytė iki kol vis laikosi toj pačioj sveikatoj. Nėra per daug stipri, bet kas rytą galima ją matyti bažnyčioje šv. mišiose.

Teko nugirsti, kad 1945 m. mūsų kunigai išmokino ir pakrikštino 18 nekatalikų. Kaip kun. dr. Mendelis, taip kun. Dubinskas yra pagarsėjęs Baltimorės mieste kaipo daugiausia su prantą nekatalikų psichologiją ir jų sunkenybes priimant katalikų tikėjimą.

Gruodžio 21 d. kun. Dubinskas minėjo 16 metų į kunigus įšventinimo sukaktuves. Kun. dr. Mendeliui sausio 15 d. sueis 18 metų kaip yra kunigas. Abudu jie nuo pat įšventinimų darbuojasi šv. Alfonso parapijoje.

Vietinė SLRKA 13 kp. turėjo valdybos rinkimus gruodžio 30 d. Sekantieji buvo išrinkti: — pirm. J. J. Būdelis; vice-pirm. Emilija Gregorius; nutarimų rašt. Ona Griučkūnienė; duoklių rašt. Juozas Būdelis, tėvas; išdėininkas Angela Maskevičiūtė; maršalka Juozas Teberys; gydytojas J. Benešius; izdo globėjai — Juozas Kasinskas ir Vera Mikušauskienė; dvasios vadas kun. dr. L. Mendelis.

Kalėdos ir Nauji Metai

Gal ne vienoj bažnyčioj nebuvo tiek žmonių prie išpažinties, kaip kad buvo šv. Alfonso bažnyčioje Kūčių dieną. Nuo 11 val. ryto iki 3 val. po pietų keturi kunigai klausė, o nuo 3 val. po pietų iki 7 val. vakare net šeši kunigai buvo užimti šiuo darbu. Bažnyčia buvo atdara per visą vakarą: bilietų Bernelių mišioms nereikėjo, tad 11:30 val. jau buvo prikimšta žmonių. O ras naktį buvo gražus, nors Kalėdų dieną lijo per visą dieną.

Paieškomi Asmenys

Pradžią 4-tame pusl.

SIKIDANSAS, Leo, paeinąs iš Naumiesčio, Tauragės apskr., spėjamai gyvena New York City.

STULGAITIS, Vincas; Stulgaitis, Kazys, abu kilę iš Biliūnų vnk., Girkalnio valsč., Raseinių apskr.

SVARCAS, Augustas sūnus Simano, kilęs iš Gaisrų km., Antanavo valsč., Marijampolės apskr., į Ameriką emigravo prieš D. Karą, spėjamai gyvena Kanadoj.

TOMASAUŠKAS, Alfonsas, kilęs iš Kriaunų km., Ylakių valsč., Mažeikių apskr., į USA emigravęs 1928 m., spėjamai gyvena Brooklyn, N. Y.

TAMASAUŠKAS, Mateušas, kilęs iš Kriaunų km., Ylakių valsč., Mažeikių apskr. į USA emigravo prieš Did. Karą, spėjamai gyvena Brooklyn, N. Y.

TAMASAUŠKAS, Konstantinas kilęs iš Kriaunų km., Ylakių valsč., Mažeikių apskr. į USA emigravo 1924 m. spėjamai gyvena Brooklyn, N. Y.

VANDOMSKI, Martin, sūnus Antano, apie 52 m. amžiaus, kilęs iš Trakų apskr., Semeliškių valsč., Raudonakių km.

VIEŽAUSKAITE, Adolfina, ištėkėjusi (dabartinė pavardė nežinoma) Amerikoje gimusi, spėjamai gyvena Detroit, Mich.

VIEŽAUSKAS, Aleksandras, Amerikoje gimęs, spėjamai gyvena Detroit, Mich.

VILKAITIS, (vardas nežinomas), apie 25-27 m. amžiaus, spėjamai gyvena Florida. Jo tėvai (dabar mirę) paeina iš Barzdų km., Šakių apskr.

ZATULSKIS, Dumscha, Viola, gimusi New Haven, 1909 m.

ZEMEPATIS, Aleksandras.

ZIZYS, (vardas nežinomas), kilęs iš Ukmergės apskr. Ieškomeji ar apie juos žinantieji maloniai prašomi atsilipti, Lithuanian American Information Center, 233 Broadway, New York 7, N. Y.

Juozas Kasinskas

Inc. Laidotuvių Direktorius
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, Md.
Tel. Lexington 8595
Limašiniai dėl visokių reikalų Patarnavimas Dieną ir Naktį

NEW COMMANDER—British Lt. Gen. William D. Morgan who accepted unconditional surrender of German Army in Italy for Allies, has been appointed Supreme Allied Commander for Mediterranean, according to recent official announcement.

Sis šuva, buvęs Italijos fronte ir daug gero kariams padaręs. Jis buvo apdovanotas Sidabro žvaigžde. Po šio įvykio Karo Departamentas įsakė atžymėjimus teikti tik atsižymėjusiems kariams-žmonėms.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

LOWELL, MASS.

PARODĖ ARTIMO MEILĖ

Lowellio Lietuviai Katalikai begalo gražiai pasirodė kaslini išsiuntimo maisto Europos karo nukentėjusiems. Pereitą savaitę išsiųsta 45 dėžės maisto. Iš viso buvo 1558 indeliai maisto. Siuntinys svėrė 1724 svarus. Vietos parapijų komisija nuosirdžiai sveikino lietuvius už jų duosny meilės parodymą artimui nelaimės valandoje.

SV. VARDŲ IŠKILMĖS

Mūsų parapijos šv. Vardo Brolijos iškilmės įvyko gruodžio 9-tą dieną. Gražus buvo reginys kuomet 62 vyrai, seni ir jauni, atėję pas altorių išreiškė Viešpačiui savo ištikimybę.

PRIGELBĖJO

Kalėdų metu mūsų klebonui pagelbėjo bažnyčios pamaldose kun. Juozas Mačiulionis, MIC. iš Thompsono, Conn. Kalėdų metu per visas šv. mišias bažnyčia buvo pilna žmonių. Ši metą bažnyčia ir altoriai buvo begalo artistiška ir skoningai išpuošti. Kiekvienas atėjęs džiaugėsi gerų žmonių pasišventimu, kurie nepatingėjo ateiti zakristijonui į pagalbą.

NAUJI LANGAI

Neseniai mūsų parapijos baž-

nyčia susilaukė dviejų naujų paveiksluotų langų. Tai darbas garsaus artisto Heimierio iš Patersono, N. J. Dabar bažnyčioje visi langai puošia šv. Juozapo gyvenimą. Tai vis nuoširdumas gerų žmonių, kurie Dievo garbei nesigaili aukų.

NAUJA STATULA

Sausio 4-tą dieną mūsų bažnyčioje šventinama nauja Saldžiausios Viešpaties Širdies statula. Visi džiaugiamės, kad mūsų bažnyčia tampa puošnesnė.

ISSIUNTINĖTA

Šiomis dienomis būrelis merginų turėjo užtektinai darbo kol išsiuntinėjo 700 Alvino J. Koncio brošiūrėlės egzempliorių apie Lietuvos vargus ir persekiojimus. Knygelės vardas "LITHUANIA UNDER RED FASCISM". Daugelis iš svetimtautių gavę knygelę ir ją perskaitę prisiuntė savo padėkos žodį ir pasiūlykimą, kad jie niekada nemanė, kad Lietuva kenčia tiek daug neteisbių.

METINĖ VAKARIENĖ

Šv. Vardo Brolijos metinė vakarienė įvyks sausio 13-tą dieną. Komisijos nariai su brolijos pirmininku Zigmū Stanavičiumi uoliai darbuojasi, kad šių metų vakarienė būtų viena iš sekmingiausių. Muzikalinę programos

dalį išpildys brolijos vaikinai ir parapijos choristės. Kalbas pasakys kun. Pranciškus M. Juonas, šv. Pranciškaus parapijos klebonas iš Lawrence ir Omer J. Burgeois, vietos Union National Bankos pirmininkas. Juozas.

NORWOOD, MASS

Sekmadienį, gruodžio 23 d. šv. Jurgio lietuvių par. Sodaliatės suruošė vaikučiams Kalėdinę eglaitę ir vaises. Programą vedė ir judamus paveikslus parodė kleb. kun. S. P. Kneizys.

Sodaliatės apdovanojo vaikučius saldainėmis, ledais, pyragaičiais.

Kaikurie iš vaikelių pagiedojo ir padainavo, pasakė eiles ir pasakas.

Kalėdų ir Naujųjų metų šventėse, šv. Jurgio lietuvių par. bažnyčioje labai daug žmonių dalyvavo šv. mišiose ir priėmė šv. Komuniją. 10:30 val. šv. mišiose, Kalėdose ir Naujuose Metuose, tarnavo seminaristas Antanas P. Kneizys, kuris buvo parvykęs pas savo tėvelius atostogoms. Grįžo į Seminariją trečiadienio vakare, sausio 2 d.

Šiomis dienomis sugrįžo iš Jung. Valstybių karo laivyno garbingai atleistas Jonas Glebauskas, gyv. Norwood, Mass. Jis būdamas Laivyno ejo policininko pareigas. Pastaruoju laikui buvo Corpus Christi, Texas. Kartu su juo grįžo ir jo žmonėle Marcelė. Grįžę apsigyveno toje pačioje vietoje, 35 Austin St. Veteranas Jonas Glebauskas jau dirba Bird & Son dirbtuvėje. Sveikiname!

pp. Pazniokai, gyv. Heaton Ave., gavo žinią nuo savo sūnaus kario Gaspero Paznioko, kad jis grįžta iš Europos ir namus, bet dėl smarkios audros turėjo sustoti Azores salose. Karys Gasparas yra jauniausias pp. Pazniokų sūnus. Linkime jam laimingo sugrįžimo pas savuosius.

BROCKTON, MASS.

"SNOW FLAKE BALL" PASISEKĖ

Lietuvos Vyčių 1-mos kuopos šokiai — "Snow Flake Ball", kurie buvo rengiami gruodžio 29, 1945, praėjo puikiausiai pasisekimu. Nežiūrint to, kad tą dieną ir vakarą snigo slapias sunkus sniegas, tikrai snieginiais puokštai, bet prisirinko ne tik jaunimo, bet ir senimo. Tas parodo, kad lietuviškas kraujas verda ir jis pilnai pasirėngęs nugalėti visus sunkumus, kokie tik prieš jį iškyla. Tikrai džiugu, kad tokie metiniai renginiai praeina dideliu entuziazmu. Labai gra-

March of Dimes Symbol

"Fight Infantile Paralysis"

Franklin D. Roosevelt

It did not conquer him

THE NATIONAL FOUNDATION FOR INFANTILE PARALYSIS, INC.

For millions of Americans, Franklin D. Roosevelt, who refused to accept defeat from infantile paralysis, symbolized the nation's fight against the Great Crippler organized and directed by the National Foundation for Infantile Paralysis, which the late President founded. The above poster was prepared by the National Foundation for its 1946 March of Dimes. January 14-31.

žius buvo išdalinti "Souvenirs" su visa vakaro tvarka. Ten viskas apgalvotai įvertinta ir tas paskatina ir kitais kartais remti panašius renginių parengimus.

Pasisekimo, vyčiai! Lai jūsų entuziazmas ir pavyzdys skatina kitas kolonijas lenktyniuotis. Reporteris.

ISLINGTON, MASS.

PADEKA

Mums, žemiau pasirašiusiems padarė tikrą surpizą ir malonumą, mūsų dvidešimt penkių metų vedybinio gyvenimo sukakties proga. Kadangi mūsų Sidabrinis Jubiliejus įvyko spalio mėn., 1945 m., tai gruodžio 15 d., gavę mūsų giminių pp. Augusto ir Adolfino Low, gyv. Brighton, Mass., kvietimą pas juos atvykti, nieko nesitikėdami nuvykome, ir kaip mus nustebino, kad tai buvo suruoštas bankietas jų namuose mus pagerbti.

Todėl nuoširdžiai dėkojame pp. Augustui ir Adolfinai Low ir jų šeimai už surengimą šau-nios party, sveikinimus ir dovanas. Taipgi dėkojame už sveikinimus, linkėjimus ir dovanas pp. Adomui ir Onai Deimontam iš Woburn; pp. A. Jakučiam, Rudokam, Petrauskam, Staiskam, Emil Litvinam (visi iš Brighton); pp. Bellows iš W. Woburn; pp. Apoliui ir Emilijai Savage iš W. Roxbury; pp. Raimui iš Stoughton; pp. Kontrimam iš Cambridge; p. Tileniui (sesutei) iš So. Boston; pp. Petkam iš Jamaica Plain, ir

Mano tėvas dažnai ir tai be mažiausio jūmorio pasakodavo taip: "Vieną sekmadienio vakarą, būdamas truputį įkaušęs, grįžau iš miestelio į dvarą, kur jau tada buvau kalvio gizeliu. Beeinant namų link, pavyjo mane važiuojantis puikiomis rogutėmis vienas pažįstamas turtin-gas ūkininkas, ir susilygines su

manim, šūktelėjo: 'Jaunuoli, šok į roges! Dviem bus linksmiau važiuoti!' Suprantama, kaip bematant aš ir atsiradau šale jo rogėse. Kiek pavaižiavus, prisivijome čigoną - meškininką, kuris, nutraukęs nuo galvos kepurę, maldingai prabilo: 'Pone, gaspadore, malonėkite mus pavežėti! O užkalbintas murktelėjo: Rogės nedidelės. Prie to gi, meška... Bet tiek to — tu sėsk užpakaly, o meška gali bėgti užpakaly rogių. Kaip buvo pasakyta, taip čigonas ir padarė, bet kur tau... Arkliai buvo greiti, tai kur gi meškai bėgy su jais susilyginti... Todėl meškininkas, mums nematant, sugebėjo mešką patupdyti šale savęs. Naktis buvo šviesi, nes buvo pilnutis mėnulis. Arkliai, užuodę meškos odos smarvę, dirstelėjo užpakalin, ir pamatę mešką, leidosi bėgti kaip pas..., nes jie buvo stiprūs ir greiti, kaip pasakiškai sparnuoti smakai. Aš irgi stvėriau už vadelių, bet kur tau... dviese ne kaip negalėjome sulaikyti. Tada ir čigonas - meškininkas šoko mums į pagalbą. Bet vadelės, nors ir odinės — stiprios, kaip bematant nutruko. Arkliai dar smar-kiau pasileido bėgti. Ūkininkas ne savo balsu, kaip kariamias, suriko: 'Jėzus, Marija!' O meška, matydama mūsų nesugebėjimą į desperaciją, pastūmė mus į šalį ir tik apt arkliai už uodegų prie pačių pasturgalių, ir kaip bematant juos sulaukė, įleisdama jiems savo aštrius nars ir jų uodegas. Mes ant greitųjų pataisėme vadeles. Čigonas su meška nuėjo savo keliu, o mes nuvažiavome savuoju. Sugrįžę namo, ūkininkas apie tai pranešė vaitui, o šis klebonui. Kitą sekmadienį, klebonas, sakydams pamokslą, pasakė, kad žmonės nedrįstų pavežėti meškininkų su meškomis, nes tai yra pavojingas dalykas."

K. Vidikauskas.

Balsas iš Tolimos Kalifornijos

Philadelphia, Pa. — Prelatas Julius Maciejuskas, labai daug užsiėmęs ne vien Katalikų Bažnyčiai, bet ir lietuvių tautai, o iš dalies ir mūsų išeivijai, švenčių proga, linkėdamas vienam

Išgyk Angliškai-Lietuvišką Žodyną English - Lithuanian Dictionary

Žodynas turėti savo knygyne yra be galo naudingas dalykas, nes jis yra geras kalbos mokytotojas ir stiprus patarėjas. Mes siūlome Jums Angliškai - Lietuvišką Žodyną, kuris yra skaitomas vienas iš geriausių. Jo formatais dydis: 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietais, stipriais auksklo apdarais. Parduodavo po \$4.00; dabar mes Jums siūlome bargeną - atiduodame už \$3.00. Mes jį nedidelį skaičių turime. Prašome skubiai užsisakyti. Užsisakant žodyną, mums laiška rašyti nereikia, tik įdėti į konvertą kuponą su \$3.00, ir tuojau gausite puikų Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Užsakymus siųskite: DARBININKAS

306 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

"DARBININKO" ADMINISTRACIJAI: Siūmi siunčti \$3.00 ir prašau prisiųsti Angliškai-Lietuvišką Žodyną:

Vardas _____
Adresas _____

Visų Lietuvių Mylimas ir Skaudžiai Nukentėjęs MisiJonierius

Tėvas Jonas Bružikas

Visiems Lietuviams Amerikoje Įdomiai Rašo Iš Tremtinystės!

Jo jaudinantieji laiška yra spausdinami

"ŽVAIGŽDEJE"

Skubėkite "ŽVAIGŽDEJE" užsisakyti!

Kaina — \$1.00 metams.

"ŽVAIGŽDES" ADMINISTRACIJA

488 E. Seventh St., So. Boston 27, Mass.

JOIN THE MARCH OF DIMES

FIGHT INFANTILE PARALYSIS

JANUARY 14-31

The National Foundation for Infantile Paralysis

viengėniui, tarp kitko parašė: "Aš gana pavargau, bet nepo-ilgo sulauksiu iš Lietuvos du as-sistentu, kuriems išgavau leidi-mą atvykti į Ameriką. Atvyksta kun. Jonas Tamulis iš Australi-jos ir kun. Jonas Kučinskas iš Šveicarijos — abu pabėgėliai nuo rusų žudynių."

Beje, Prelato Maciejausko a-dresas yra toks: 2511—3rd Ave., Los Angeles 16, Cal.

Pranešėjus.

Ave Maria Vaianda

Sekmadienį, sausio 6 d., 6:30 val. vakare, iš WHDH stoties, Boston, turėsime progą klausyti dramatinę programą apie St. Madeleine Sophie Barat, vieną veikliausių pionierių mo-tery švietime ir Saldžiausios Širdies draugijos įkūrėją.

MEDUS

"Darbininkas" per laikurį laiką buvo pritrūkęs Konciaus Bityno medaus. Pereitą savaitę nedidelį kiekį gavome. Taigi, kas norite gauti gryno bičių medaus, atvykite į "Darbinin-ko" administraciją. Kvorta parsiduoda po \$1.00.

Albert R. Barker

Pirmiau — Pope Optical Co. Kada Jums reikalingi akiniai leikite mums išgaminuoti akis ir pritaikinti akinius. Mes padarome dirbtinas akis.
Room 206
Tel. 8-1944
397 Main St.,
WORCESTER, MASS.
275 Main St., Webster, Mass.

W. J. Chisholm

GRABORIUS
"Ameriškas Patarnavimas"
331 Smith St.,
PROVIDENCE, R. I.
Telephone:
Ofiso: Dexter 1952
Namų: Pl. 6286

JANUARY CLEARANCE SALE

I. J. Fox didžiausia moteriškų kailinių firma Amerikoje šį mėnėsį skelbia JANUARY CLEARANCE SALE. Šiame išpardavime mūsų krautuvėje yra labai platus ir didelis kailinių pasirinkimas nuo 10 iki 50 size'o. Po švenčių kailinių kainos yra numažintos - numarkiuotos. Taigi, Naujosios Anglijos ponios ir panelės, pasinaudokite January Clearance Sale — ateiškite į mūsų krautuvę ir įsigykite lengvomis sąlygomis kailinius.

SENUS KAILINIUS išmainome į naujus. Tai, kam dėvėti senus, kad šiais metais galite įsimainyti į naujus? Atėjusios į krautuvę visuomet reikalaukite, kad Jums patarnautų šios firmos lietuvis atstovas BERNARDAS KORAITIS, kuris yra kailinių ekspertas ir žinovas. Per jį pirkdamos kailinius gausite 10 nuosimčių nuolaidos.

I. J. FOX
America's Largest Furrier
411 WASHINGTON STREET
BOSTON, MASS.

PARALYSIS